

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Drept Privat
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Dreptul comerțului internațional						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Carmen Tamara Ungureanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Drd. Aura Elena Amironesei						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					29
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					89
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Obligatorii: nu este cazul Recomandate: <i>Drept comercial, Drept internațional privat</i>
4.2 De competențe	nu

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitatea de a califica o situație juridică ca fiind una care intră în materia dreptului comerțului internațional. C2. Capacitatea de a stabili competența instanței statale sau arbitrale sesizate pentru soluționarea unui litigiu de dreptul comerțului internațional; capacitatea de a stabili legea aplicabilă pentru soluționarea fondului litigiului de dreptul comerțului internațional. C3. Capacitatea de a identifica izvoarele dreptului comerțului internațional și a participanților la activitatea comercială internațională. C4. Capacitatea de a înțelege și utiliza clauzele care pot fi inserate în contractele de comerț internațional. C5. Capacitatea de a înțelege și interpreta conținutul contractelor de comerț internațional. C6. Capacitatea de a identifica și înțelege regulile aplicabile diferitelor tipuri de contracte de comerț internațional. C7. Capacitatea de a înțelege modul de utilizare a instrumentelor financiare în comerțul internațional.
Competențe transversale	CT1. Conștientizarea rolului și locului dreptului comerțului internațional în relațiile comerciale internaționale. CT2. Înțelegerea strategiilor utilizate pe piața internațională. CT3. Utilizarea cunoștințelor de dreptul comerțului internațional pentru aplicarea lor la probleme întâlnite în practică.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Identificarea și înțelegerea principalelor reguli referitoare la sursele dreptului comerțului internațional, la participanții la activitatea de comerț internațional și la operațiunile specifice comerțului internațional. Calificarea unui contract comercial internațional, prin apelarea la regulile de bază aplicabile diferitelor tipuri de contracte. Înțelegerea problemelor specifice unui litigiu de dreptul comerțului internațional, prin stabilirea autorității statale sau arbitrale competente să soluționeze litigiul și, apoi, a legii aplicabile fondului acestuia, iar la final, determinarea condițiilor de recunoaștere și executare a deciziei.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Califice un raport de drept internațional privat ca făcând parte din raporturile de dreptul comerțului internațional. ▪ Analizeze participanții la activitatea de comerț internațional. ▪ Explice modul de încheiere, interpretare și executare a contractului de comerț internațional. ▪ Descrie pașii pe care trebuie să îi urmeze un justițiabil/avocat/judecător/arbitru pentru a ajunge la soluționarea unui litigiu de dreptul comerțului internațional. ▪ Utilizeze regulile aplicabile diferitelor tipuri de contracte comerciale internaționale pentru a putea califica un contract de comerț internațional. ▪ Analizeze condițiile în care pot fi finanțate operațiunile de comerț internațional și să identifice mijloacele de finanțare și de plată.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni introductive. Izvoarele dreptului comerțului internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 7, 10)

2.	Participanții la activitatea de comerț internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 1, 9, 11)
3.	Legea aplicabilă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 4, 6, 20)
4.	Instanța competentă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 16, 17)
5.	Arbitrajul în comerțul internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 2, 3)
6.	Operațiunile de comerț internațional. Faza pregătitoare a operațiunilor de comerț internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 18, 22)
7.	Faza contractuală a operațiunilor de comerț internațional. Clauzele obișnuite în contractele de comerț internațional.	Predare interactivă	2 ore (referințe 5, 8, 12, 13, 14)
8.	Contractul de vânzare internațională de mărfuri.	Predare interactivă	2 ore (referințe 19, 16, 25)
9.	Contractele de comercializare. Contractul de agenție. Contractul de distribuție. Contractul de franciză	Predare interactivă	2 ore (referințe 20, 21, 26)
10.	Contractele de transport. Transportul rutier internațional de mărfuri. Transportul feroviar internațional de mărfuri. Transportul maritim internațional de mărfuri. Transportul aerian internațional de mărfuri. Transportul multimodal internațional de mărfuri.	Predare interactivă	2 ore (referințe 15, 23, 27)
11.	Finanțarea operațiunilor de comerț internațional. Creditul documentar. Creditele ordinare. Efectele de comerț. Contractul de leasing. Contractul de factoring	Predare interactivă	2 ore (referințe 16, 28, 29)
12.	Contracte de comerț internațional cu privire la dreptul de proprietate intelectuală. Contractul de <i>know-how</i> (<i>savoir-faire</i>). Contractul de licență. Contractul <i>joint venture</i>	Predare interactivă	2 ore (referințe 16, 18)

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Carmen Tamara Ungureanu, *Dreptul comerțului internațional*, Editura Hamangiu, București, 2018.
2. Ioan Macovei, *Tratat de drept al comerțului internațional*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
3. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială*, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017.

Referințe suplimentare:

- 1) Carmen Tamara Ungureanu, *Rolul domiciliului în responsabilitatea socială a grupurilor transnaționale de societăți în uniunea europeană*, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudentia*, nr. 2, 2021, pp. 5-52.
- 2) Șerban-Alexandru Stănescu, *Proceduri de arbitraj. Arbitraj intern, arbitraj internațional*, București, Editura Hamangiu, 2021.
- 3) Jose Rafael Mata Dona, Nikos Lavranos (editors), *International Arbitration and EU Law*, Edward Elgar Publishing, Great Britain, 2021.

- 4) Carmen Tamara Ungureanu, *Limitări ale aplicării legii alese în soluționarea litigiilor privind contractele de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 33-48.
- 5) Carmen Tamara Ungureanu, *Forța majoră și executarea contractelor de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 7-22.
- 6) Carmen Tamara Ungureanu, *Overriding Mandatory Rules in International Commercial Contracts Dispute Resolution. A Romanian Perspective*, în *Cuadernos Derecho Transnacional*, vol. 12, 2020.
- 7) Michel Menjucq, Jacques Beguin, *Droit du commerce international (3e édition)*, Lexisnexis Traites, Paris, 2019.
- 8) Carmen Tamara Ungureanu, *Protecția datelor cu caracter personal în contractele internaționale*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXIII/II, Seria Științe Juridice, 2017, pp. 135-154.
- 9) Carmen Tamara Ungureanu, *Grupul transnațional de societăți*, în *Revista de Științe Juridice* vol. 31, nr. 2, 2017, pp. 9-26.
- 10) Carmen Tamara Ungureanu, *Lex mercatoria în contractele de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXII/I, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-28.
- 11) Carmen Tamara Ungureanu, *Contractul internațional de investiții: contractul de stat*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXII/II, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-22.
- 12) Carmen Tamara Ungureanu, *Impreviziunea în contractele de comerț internațional*, în *Revista de Științe Juridice*, vol. 28, nr. 1, 2015, pp.48-58.
- 13) Carmen Tamara Ungureanu, *Clauza penală inserată într-un contract de comerț internațional este întotdeauna eficace?*, în *Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale*, vol. 32, nr. 2, 2014, pp. 49-58.
- 14) Marcel Fontaine, Filip De Ly, *Drafting international contracts*, Transnational Publishers, Inc., Ardsley, New York, 2006.
- 15) Marian Hoeks, *Multimodal Transport Law: The Law Applicable to Multimodal Contract for the Carriage of Goods*, Kluwer Law International, Aviation Law and Policy Series, 2010.
- 16) Catherine Kessedjian, *Droit du commerce international*, P.U.F. Paris, 2013.
- 17) Alan Reed, *Venue Resolution and Forum Non Conveniens: Four Models of Jurisdictional Propriety*, în *Journal of Transnational Law and Contemporary Problems*, vol. 22 (2), 2013, pp. 369-454, disponibil la <https://nrl.northumbria.ac.uk/id/eprint/5978/>.
- 18) William Fox, *International Commercial Agreements and Electronic Commerce*, 5th edition, Kluwer Law International, 2013.
- 19) Daniel Berlingher, *The Effects of the International Contract for Sale of Goods*, în *Journal of Legal Studies* 19(33), DOI:10.1515/jles-2017-0007, pp. 96-109.
- 20) Peter Stone, *EU Private International Law*, 2nd edition, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2010.
- 21) Gabriele Ruscilla, *Harmonization of International Commercial Contract Law: The Case of International Distribution Agreements*, în *Bocconi Legal Papers* no. 7/2011.
- 22) Ioan Popa, *Negocierea comercială internațională*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
- 23) Lilia Gribincea, *Contractul de transport rutier internațional de mărfuri prin prisma convenției de la Geneva din 19 mai 1956*, în *Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova*, Seria „Științe sociale”, 2012, nr.8 (58), pp. 44-52.
- 24) Dan Taylor, *The Complete UCP Uniform Customs and Practice for Documentary Credits. Texts, Rules and History 1920 – 2007*, International Chamber of Commerce, ICC Publication no. 683/2008.
- 25) Mihai Șandru, *Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României*, în *Revista Română de Drept al Afacerilor* nr. 1/2016, pp. 97-105.
- 26) Patrick Saerens, William Pisoort, *Droit Commercial International*, Larcier, Bruxelles, 2013.
- 27) Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Contractul de transport internațional de mărfuri*, Lumina LEX, București, 2007.
- 28) Jacqueline Lipton, *Documentary Credit Law and Practice in the Global Information Age*, în *Fordham International Law Journal*, Volume 22, Issue 5 1998 Article 3, pp. 1972 – 1990.
- 29) Liviu Stănculescu, Vasile Nemeș, *Dreptul contractelor civile și comerciale – în reglementarea Noului Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2013.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Activitatea de seminar înseamnă, mai întâi, înțelegerea noțiunilor teoretice, prin explicații, cu trimitere la diferite cazuri din practica judiciară. De asemenea, la seminar are loc verificarea cunoștințelor, prin intermediul testelor, în care se urmărește ca studenții să facă dovada că au înțeles noțiunile teoretice și, deci, pot soluționa spețe, în care să aplice cunoștințele teoretice. Explicarea și aprofundarea izvoarelor dreptului comerțului internațional și a caracteristicilor de bază ale participanților la activitatea de comerț internațional. Studii de caz privind tratatele bilaterale de investiții.	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 1, 7, 9, 10, 11)
2.	Aplicații practice prin soluționarea de spețe privind legea aplicabilă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional și instanța competentă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional. Explicarea mecanismului de soluționare a litigiilor prin arbitraj.	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 2, 3, 4, 6, 10, 17, 20)
3.	Discuții interactive referitoare la operațiunile de comerț internațional, cu abordarea fazei pregătitoare a operațiunilor de comerț internațional. Prezentare și exemplificare practică privind faza contractuală a operațiunilor de comerț internațional insistând pe clauzele obișnuite în contractele de comerț internațional și pe cel mai utilizat contract, contractul de vânzare internațională de mărfuri.	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 5, 8, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22, 25)
4.	Analiza contractelor de comercializare, adică se discută contractul de agenție, contractul de distribuție, contractul de franciză. Clarificarea problemelor legate de contractele de transport: transportul rutier internațional de mărfuri, transportul feroviar internațional de mărfuri, transportul maritim internațional de mărfuri, transportul aerian internațional de mărfuri și transportul multimodal internațional de mărfuri.	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 15, 20, 21, 23, 26, 27)
5.	Explicarea importanței finanțării operațiunilor de comerț internațional, insistând pe creditul documentar, creditele ordinare și efectele de comerț (cambia, biletul la ordin și cecul în comerțul internațional). Prezentarea contractului de leasing și a contractului de factoring.	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 16, 18, 29)
6.	Discuție interactivă referitoare la conexiunea dreptului proprietății intelectuale cu dreptul comerțului	Explicații. Aplicații practice.	2 ore (referințe 16, 18)

internațional. Analiza contractului de know-how (savoir-faire), a contractului de licență, a contractului de consulting-engineering. O oră este alocată unei recapitulări generale.		
---	--	--

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Carmen Tamara Ungureanu, *Dreptul comerțului internațional*, Editura Hamangiu, București, 2018.
2. Ioan Macovei, *Tratat de drept al comerțului internațional*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
3. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială*, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017.

Referințe suplimentare:

4. Carmen Tamara Ungureanu, *Rolul domiciliului în responsabilitatea socială a grupurilor transnaționale de societăți în uniunea europeană*, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudentia*, nr. 2, 2021, pp. 5-52.
5. Șerban-Alexandru Stănescu, *Proceduri de arbitraj. Arbitraj intern, arbitraj internațional*, București, Editura Hamangiu, 2021.
6. Jose Rafael Mata Dona, Nikos Lavranos (editors), *International Arbitration and EU Law*, Edward Elgar Publishing, Great Britain, 2021.
7. Carmen Tamara Ungureanu, *Limitări ale aplicării legii alese în soluționarea litigiilor privind contractele de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXVII, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 33-48.
8. Carmen Tamara Ungureanu, *Forța majoră și executarea contractelor de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXVII, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 7-22.
9. Carmen Tamara Ungureanu, *Overriding Mandatory Rules in International Commercial Contracts Dispute Resolution. A Romanian Perspective*, în *Cuadernos Derecho Transnacional*, vol. 12, 2020.
10. Michel Menjucq, Jacques Beguin, *Droit du commerce international (3e édition)*, Lexisnexis Traites, Paris, 2019.
11. Carmen Tamara Ungureanu, *Protecția datelor cu caracter personal în contractele internaționale*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXIII/II, Seria Științe Juridice, 2017, pp. 135-154.
12. Carmen Tamara Ungureanu, *Grupul transnațional de societăți*, în *Revista de Științe Juridice* vol. 31, nr. 2, 2017, pp. 9-26.
13. Carmen Tamara Ungureanu, *Lex mercatoria în contractele de comerț internațional*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXII/I, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-28.
14. Carmen Tamara Ungureanu, *Contractul internațional de investiții: contractul de stat*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tomul LXII/II, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-22.
15. Carmen Tamara Ungureanu, *Impreviziunea în contractele de comerț internațional*, în *Revista de Științe Juridice*, vol. 28, nr. 1, 2015, pp.48-58.
16. Carmen Tamara Ungureanu, *Clauza penală inserată într-un contract de comerț internațional este întotdeauna eficace?*, în *Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale*, vol. 32, nr. 2, 2014, pp. 49-58.
17. Marcel Fontaine, Filip De Ly, *Drafting international contracts*, Transnational Publishers, Inc., Ardsley, New York, 2006.
18. Marian Hoeks, *Multimodal Transport Law: The Law Applicable to Multimodal Contract for the Carriage of Goods*, Kluwer Law International, Aviation Law and Policy Series, 2010.
19. Catherine Kessedjian, *Droit du commerce international*, P.U.F. Paris, 2013.
20. Alan Reed, *Venue Resolution and Forum Non Conveniens: Four Models of Jurisdictional Propriety*, în *Journal of Transnational Law and Contemporary Problems*, vol. 22 (2), 2013, pp. 369-454, disponibil la <https://nrl.northumbria.ac.uk/id/eprint/5978/>.
21. William Fox, *International Commercial Agreements and Electronic Commerce*, 5th edition, Kluwer Law International, 2013.
22. Daniel Berlingher, *The Effects of the International Contract for Sale of Goods*, în *Journal of Legal Studies* 19(33), DOI:10.1515/jles-2017-0007, pp. 96-109.

23. Peter Stone, *EU Private International Law*, 2nd edition, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2010.
24. Gabriele Ruscilla, *Harmonization of International Commercial Contract Law: The Case of International Distribution Agreements*, în Bocconi Legal Papers no. 7/2011.
25. Ioan Popa, *Negocierea comercială internațională*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
26. Lilia Gribincea, *Contractul de transport rutier internațional de mărfuri prin prisma convenției de la Geneva din 19 mai 1956*, în Revistă Științifică a Universității de Stat din Moldova, Seria „Științe sociale”, 2012, nr.8 (58), pp. 44-52.
27. Dan Taylor, *The Complete UCP Uniform Customs and Practice for Documentary Credits. Texts, Rules and History 1920 – 2007*, International Chamber of Commerce, ICC Publication no. 683/2008.
28. Mihai Șandru, *Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2016, pp. 97-105.
29. Patrick Saerens, William Pisoort, *Droit Commercial International*, Larcier, Bruxelles, 2013.
30. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Contractul de transport internațional de mărfuri*, Lumina LEX, București, 2007.
31. Jacqueline Lipton, *Documentary Credit Law and Practice in the Global Information Age*, în Fordham International Law Journal, Volume 22, Issue 5 1998 Article 3, pp. 1972 – 1990.
32. Liviu Stănciulescu, Vasile Nemeș, *Dreptul contractelor civile și comerciale – în reglementarea Noului Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2013.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoștințele dobândite la materia „Dreptul comerțului internațional” vor asigura integrarea în programele din domeniu. Pentru a satisface așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi aceste cunoștințe trebuie valorizate prin coroborarea cu cele acumulate în alte materii din sfera dreptului comerțului internațional și al dreptului afacerilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare activă, însușirea noțiunilor teoretice.	Examen oral	60%
10.5 Seminar	Participare activă, aplicarea practică a cunoștințelor dobândite la curs prin studii de caz.	Teste anunțate și neanunțate. Evaluarea finală a activității de seminar se face prin acordarea unei note, care trebuie să fie egală sau mai mare decât 5.	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Prezență activă, susținerea testelor și promovarea lor cu notă minimă (5), notă minimă (5) la examen.			

Data completării
24.09.2024

Titular de curs
Prof. dr. Carmen Tamara Ungureanu

Titular de seminar
Asist. Drd. Aura Elena Amironesei

Data avizării în departament
29.09.2024

Director de departament
Conf. univ. dr. Septimiu Vasile PANAINTE